

Pressmeddelande

Stockholm 31 maj 2017

Ökad samverkan mellan företagen och sjukvården

Läkemedelsföretagen i Sverige ökade sina investeringar i olika samverkansprojekt med hälso- och sjukvården under 2016. Det visar en preliminär sammanställning av årets Disclosure Code, öppen rapportering av alla ersättningar till sjukvården.

Med start i dag 31 maj rapporterar LIF:s medlemsföretag om de ersättningar som utbetalades till hälso- och sjukvården under 2016 avseende klinisk forskning och olika samverkansprojekt med vårdenheter och enskilda medarbetare, främst läkare, inom sjukvården. De flesta övriga europeiska länder rapporterar med start 30 juni.

Disclosure Code är ett initiativ från den europeiska läkemedelsbranschen (Efpia). Som ett resultat av ett beslut 2013, publicerades läkemedelsföretagens ersättningar till sjukvården för första gången i fjol baserat på ersättningar under 2015. Årets rapportering bygger på ersättningar under år 2016.

Varje företag ansvarar själv för publicering av sina dokument om ersättningar. På LIF:s hemsida finns en portal där dokumenten antingen kan laddas ned direkt eller nås via länk till företagets hemsida. Länk till portalen:

<http://www.lif.se/etik/samarbetsdatabaser/?type=Disclosure>

LIF har gjort en preliminär sammanställning av 2016 års utbetalningar baserad på nyckeltal som nästan samtliga medlemsföretag lämnat kring sina rapporter. Sammanställningen visar att företagens samlade investeringar i sjukvården ökade till närmare 900 miljoner kronor, jämfört med 800 miljoner kronor under 2015.

Investeringar i projekt inom forskning och utveckling dominerar. Under förra året ökade sådana ersättningar preliminärt med omkring 15 procent, till över 700 miljoner kronor. Ersättningar till sjukvårdspersonal för konsultuppdrag minskade med omkring 10 procent till 41 miljoner kronor, inklusive resor och logi.

Enligt Personuppgiftslagen (PUL) måste enskilda medarbetare inom sjukvården lämna sitt samtycke till öppen rapportering om ersättningar. Sverige låg förra året i topp i Europa vad gäller öppenhet. Då gav cirka 75 procent av dem som fått ersättning, främst läkare,

företagen sitt tillstånd till öppen rapportering. Den preliminära sammanställningen av årets rapportering pekar mot att andelen kan öka ytterligare.

– Sverige sticker ut positivt i Europa vad gäller öppenhet. Därför är det mycket glädjande om vi kan öka den andelen ännu mer. Men helt nöjda är vi först när alla ger sitt medgivande. Öppenhet och tydliga regler behövs för att allt djupare samverkan ska kunna ske med bibehållande av omvärldens förtroende, säger **Rikard Pellas**, Compliance Officer, LIF.

Läkemedelsbranschen, läkarnas professionella och vetenskapliga organisationer, samt sjukvårdshuvudmännen via SKL, är alla överens om att samverkan mellan företagen och hälso- och sjukvården är nödvändig för sjukvårdens utveckling och ständiga förbättring. I en debattartikel i Dagens Samhälle den 24 maj skriver **Heidi Stensmyren**, ordförande Läkareförbundet, **Stefan Lindgren**, ordförande Läkarsällskapet, **Anders Henriksson**, 1:e vice ordförande SKL, och **Anders Blanck**, generalsekreterare och vd LIF – de forskande läkemedelsföretagen:

”Vi är övertygade om att samverkan mellan vårdens aktörer behöver öka i framtiden, i takt med att medicinska behandlingar blir alltmer komplicerade och individualiserade, och med snabb utveckling inom diagnostiken.”

Läs hela debattartikeln: <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/oka-samverkan-mellan-lakare-och-foretag-17301>

Fakta om Efpia Disclosure Code

- Den europeiska branschorganisationen för läkemedelsföretag (EFPIA) antog 2013 en ny etisk uppförandekod som innebär att ersättningar i form av exempelvis konsultarvoden från läkemedelsföretag till hälso- och sjukvårdspersonal eller övrig hälso- och sjukvård, samt klinisk forskning inom vården, publiceras öppet. Detta initiativ gäller hela Europa och därmed även Sverige.
- Företagen rapporterar årsvis och den första skedde 2016, baserat på ersättningar som utbetalades 2015. I Sverige publicerar företagen sina rapporter avseende ersättningar för 2016 från onsdag 31 maj.
- En målsättning för branschen är att öka omvärldens förståelse för de viktiga samarbeten som sker mellan läkemedelsföretag och hälso- och sjukvårdens organisationer och medarbetare.
- I Sverige har läkemedelsbranschen länge arbetat med öppenhet och transparens. LIF startade redan 2004 LIF:s Samarbetsdatabas som bland annat öppet visar vilka samarbeten som finns mellan läkemedelsföretag och patientorganisationer, som senare utvidgats till att omfatta även samarbeten med hälso- och sjukvården.

Fakta om olika ersättningar

- **Forskning och utveckling:** Ersättningar som utbetalats i samband med planering eller utförande av kliniska studier ska inte specificeras utan rapporteras som en totalsumma per år och företag.
- **Donationer:** Utbetalningar avser donationer till forskning och utveckling inom hälso- och sjukvården. Det handlar exempelvis om fria forskningsbidrag. Utbetalningar kan enbart gå till kliniker och institutioner, ej till enskilda forskare.
- **Sponsring:** Utbetalningar avser exempelvis reklam för ett företag i samband med olika möten och konferenser.
- **Konsultarvoden:** Dessa avser ersättningar för arbete som utbetalas antingen till sjukvårdsenheter eller till enskilda medarbetare, och regleras i trepartsavtal. Exempel på olika typer av konsulttjänster som avses:
  - **Föreläsningar** vid terapiinriktade utbildningar eller vetenskapliga sammankomster, där den inbjudne föreläsaren bidrar med sin kunskap inom sitt specialistområde. Det kan vara ett sjukdomsområde eller ett forskningsområde. Det kan vara föreläsningar inom, samt även i de fall Sverige har internationellt kända experter, utanför Sverige – det rapporteras likväl i Sverige.
  - **Utbildningar** som erbjuds av läkemedelsföretagen där en expert från sjukvården deltar aktivt i framtagande och genomförande. Detta säkerställer att utbildningar håller hög kvalitet.
  - **Granskningar** av företagens informations- och utbildningsmaterial till såväl hälso- och sjukvården som till patienter (via förskrivaren). Detta säkerställer att materialet håller hög kvalitet.
  - **Advisory boards** där experter inom hälso- och sjukvården anlitas för att ge oberoende råd och bidra med kunskap till företaget inom ett särskilt område. Detta kan exempelvis ske inför godkännande av ett nytt läkemedel eller i samband med en vetenskaplig studie.

För mer information kontakta:

Rikad Pellas, Compliance Officer, 070-388 13 98
Kent Björkqvist, Pressansvarig (vik), 070-77 76 551

